Жумабек ТЕНТИЕВ

Эмне үчүн БашКүнкү Кыргыз тили,
Боз Үй, Кыргыз Календары изилденбейт?
Эмне үчүн мектепте окутулбайт?
Шумерлерде биздин Боз Үй турса,
качан жаралган? Таш доорунда жаралган
Кыргыз Календарындагы Сандарга
(цифраларга), эмне үчүн таң калбайбыз?

Күн Көчмөн цивилизациясы

Тентиев Жумабек

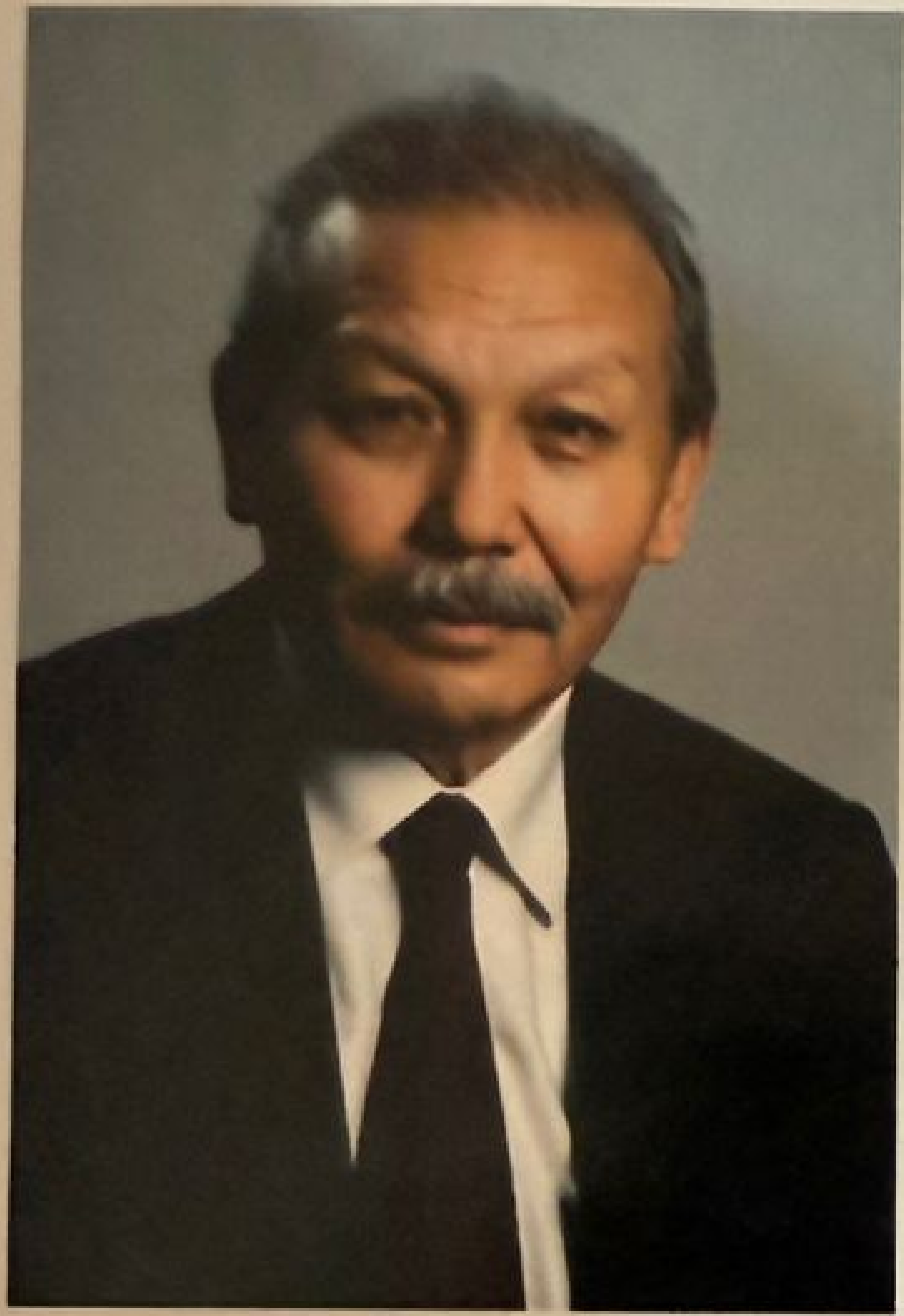

Техникалык илимдердин доктору, профессору, профессор (архитектура), Кыргыз Республикасынын Улуттук Илимдер Академиясынын корреспондент- мүчөсү, Кыргыз Республикасынын Инженердик Академиясынын Академиги. Кыргыз архитектура-курулуш институтунун, Кыргыз мамлекеттик курулуш транспорт жана архитектура университетинин негиздөөчүсү, биринчи Ректору. Кыргыз Республикасынын Илимге эмгек сиңирген ишмери.
Кыргыз-Россия Славян университетинин профессору.

Негизги илимий багыттары:

1.Инженердик- курулуш тармагындагы илимий изилдөөлөрү Борбордук Азиянын экосистемасына ылайыктуу көчмө, трансформацияланууучу, үйлөрдүн бекемдик жана туруктуулук теорияларын жаратууга багышталган.

2.Архитектура теориясы жана тарыхы тармагындагы илимий изилдөөлөрү көчмөндөр дүйнөсүнүн архитектурасынын жаралыш теориясына багышталган;

3. Философия, түркология тармагындагы илимий изилдөөлөрү таш доорундагы байыркы адамдардын аң-сезиминин, сөздөрүнүн, салттарынын жаралышына, аң-сезиминин өнүгүү деңгээлинин башаты - Мейкиндик жана Убакыт таанууга, Көчмөн цивилизациясынын жаралыш теориясына, багышталган.

УДК 1/14
ББК 87.3 (2)
Т 33
Кыргыз Республикасынын Улуттук Илимдер Академиясынын Философия институтунун Илимий Кеңешинин чечими жана Solar Sign Science & Art Residence аркылуу жарыкка сунушталган.

Т33 Тентиев Ж. Күн Көчмөн цивилизациясы. - Бишкек: 2024 ,-128с.: ил.

ISBN 978-9967-12- 607-7

Тарыхтагы табышмактуу Алтай аборигендери **- Күн**, Гун, Хун, Gun **уруулары, көчмө түр**лүү **Күн** - түрк тилдүү элдер **(түрК)** цивилизациясынын **ээлери** экендиги, **"Тоо философиясы – Кыргыз көрөңгөсү"** аркылуу аныкталды. БашКүнкү адамзат уруулары үчүн, **Күн** - асмандагы кубулуштардын Ээси (**"Улуу Күч"**), кийин **Күн** - "Жараткан"– **"Улуу Эс"**. Күн үйүндө, Күн салттарында, тили жаралганда эле уруусу **Күн** аталгандыктан-монографиянын аталышы **"Күн Көчмөн цивилизациясы"**.

Бул монография окумуштууларга, аспиранттарга, студенттерге, окутуучуларга, мектеп жаштарына, түрК дүйнөсүнүн ар бир үй бүлөсүндө жаралган салттардын ыйык чокусу- Төр , анын ээси Аксакалдарга арналат. Арноонун өзөгү , азыркы , коомдогу бөксөргөн Аксакалдар "куржунун", жаштардын "себин" тюркология, философия, филология, лингвистика, этнография, тарых, этноархитектура илимдериндеги, дүйнөлүк деңгээлдеги ачылыштарга алып келген изилдөөлөрдүн жыйынтыгы аркылуу толуктоо.

Т0301030000-16
ISBN 978-9967-12- 607-7

УДК 1/14
ББК 87.3 (2)
© Ж. Тентиев.,2024

Научное издание
Жумабек Тентиев

Күн көчмөн Цивилизациясы
Технический редактор: Тентиева А. Ж.
Компьтерная верстка: Добрынина А. И.
Рисунки автора

Спонсор: Inter Alliance

Типография: «Алтын принт»

Заказ № 332. Объем 9.5 уч.изд.л,
Тираж 100 экз.
Г. Бишкек, ул. Орозбекова 44а
Тел: 62-13-10
e-mail: altyntamga@mail.ru

Дата выпуска: 04.10.2024

Все права защищены. Никакая часть этой книги не может быть воспроизведена в какой бы то ни было форме и какими бы то ни было средствами, включая интернет и корпоративных сетях, а также запись в память ЭВМ для частного или публичного использования, без официального разрешения владельца авторских прав. E-mail: tentievzh@mail.ru Тел.: 0707 20 77 44

Хун, Гун, Күн урууларынын ким экендиги, кайсы тилде сүйлөгөндүгү — дүйнөлүк тарыхтын эң оор чечилбеген сырлары!? Бул тарых илиминдеги чечилбеген сырларды, узак жылдары, Кыргыз дүйнөсүн философиялык нукта изилдөөлөр чоң илимий ачылыштарга алып келди.

Илимий Ачылыштарды
«түшүнүксүз» суроолор жаратты:
Кыргыз тилиндеги сөздөр,
Кыргыз жашоо тирилигиндеги жана
Боз Үйүндөгү Салттар,
Кыргыз календарындагы Айлар,
Кыргыздын (түрк элдеринин) түбү ким?
Бул «түшүнүксүз» суроолордун жообу –
Кыргыз философиясынын Башаты –
Ааламдагы негизги Материя – Күндө экен!

Кыргыз дүйнөсүнө багышталган Күн Тамга сериясынын кыргыз тилиндеги биринчи китеби, бардыгы үч китептен турат, калган экөө 2025ж. жарык көрөт. Бул Кыргыз дүйнөсүнө багышталган, студент кезде башталган изилдөөлөр, түшүнүктүү болуш үчүн, орусча комментарийлер берилип, кыскача жазылган. Гипотезаларга, сөзсүз түрдө, аныктамалары коштолгон.